

STRESZCZENIE

Wprowadzenie. W pracy przedstawiono wyniki 8-letnich badań własnych dotyczących społecznej percepcji osób z niepełnosprawnościami w Burundi przez różne grupy społeczne oraz postaw matek opiekujących się dziećmi z niepełnosprawnościami. Celem badań było zbudowanie wiedzy z tego zakresu, mającej zastosowanie praktyczne dla ważnych społecznie celów, m.in. pomoc w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami w Afryce Wschodniej; rekomendacje dla polityki państw Afryki Wschodniej oraz organizacji międzynarodowych.

Metoda. Przedstawione badania jakościowe prowadzone były zgodnie z metodologią konstruktywistycznej teorii ugruntowanej (Charmaz, 2009) opartą na paradygmacie interpretatywnym (Burrell, Morgan, 1979; Charmaz, 2009; Wilson, 1971), a ontologicznie i epistemologicznie zakorzenioną w interakcjonizmie symbolicznym Meada (Blumer, 2007; Strauss, 1993, za: Gorzko, 2009). W badaniach wzięło udział 184 badanych. Zastosowane metody badań to: wywiad częściowo ustrukturyzowany; Dyferencjał Semantyczny Osgooda w opracowaniu własnym; Test Zdań Niedokończonych w opracowaniu własnym; genogram; analiza tekstów; analiza danych wizualnych.

Wyniki. Wyniki badań ukazały najbardziej powszechne stereotypy, uprzedzenia i akty dyskryminacji w stosunku do osób z niepełnosprawnościami w Burundi. Postawy matek zostały zilustrowane narracjami burundyjskich matek, w nawiązaniu do klasycznej teorii postaw (komponenty poznawcze, emocjonalne i behawioralne). Wyróżnione zostały również, wyłonione w toku badań, czynniki wspierające i zakłócające opiekę matek nad dziećmi z niepełnosprawnościami na różnych poziomach ich funkcjonowania.

Dyskusja. Niniejsza rozprawa doktorska jest odpowiedzią na potrzeby społeczne i edukacyjne środowiska osób z niepełnosprawnościami w Burundi, a także wypełnia istotną lukę badawczą w prezentowanym obszarze badań. Wyniki badań uzupełniają literaturę przedmiotu o deskryptywny i eksplanacyjny opis problematyki postaw matek wobec ich dzieci z niepełnosprawnościami oraz obraz społecznej percepcji niepełnosprawności w Burundi.

Słowa kluczowe: postawy matek, osoby z niepełnosprawnościami, Burundi, stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja, konstruktywistyczna teoria ugruntowana.

Bluperson

P. P. P.

SUMMARY

Introduction. This doctoral dissertation presents the results of 8 years of the authorships' research on the social perception of people with disabilities in Burundi by various social groups and the attitudes of mothers caring for children with disabilities. The aim of the research was to build knowledge with the practical application for socially important goals, including counteracting social exclusion of people with disabilities in East Africa and setting recommendations for the policies of East African states and international organizations.

Method. This qualitative research was conducted in accordance with the methodology of the constructivist grounded theory (Charmaz, 2009), based on an interpretative paradigm (Burrell, Morgan, 1979; Charmaz, 2009; Wilson, 1971), and ontologically and epistemologically rooted in Mead's symbolic interactionism (Blumer, 2007; Strauss, 1993, as cited in Gorzko, 2009). 184 respondents took part in the study. The research methods used are: semi-structured interview; Osgood's Semantic Differential in own elaboration; Incomplete Sentences Blank in self-study; genogram; text analysis; visual data analysis.

Results. The study results showed the most common stereotypes, prejudices and acts of discrimination against people with disabilities in Burundi. The attitudes of mothers were illustrated by the narratives of Burundian mothers in reference to the classical theory of attitudes (cognitive, emotional, and behavioral components). Factors that support and disrupt the care of mothers over children with disabilities at various levels of their functioning were also distinguished in the course of the research.

Discussion. This doctoral dissertation is a response to the social and educational needs of the environment of people with disabilities in Burundi and a significant research gap in the presented area of research. The results of the research supplement the literature on the subject with a descriptive and explanatory description of the issues of mothers' attitudes towards their children with disabilities and the image of social perception of disability in Burundi.

Key words: mothers' attitudes, people with disabilities, Burundi, stereotypes, prejudices, discrimination, grounded constructivist theory.

Bsuperson

13/11/2011